

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/124/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420201656
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8420201656.2

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti A., deti rodičov - matky U. a otca S., o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom Y., t a k t o

r o z h o d o l :

I. Neodkladným opatrením dočasne zveruje maloletú A. všetci trvale bytom H. do náhradnej osobnej starostlivosti, príbuzným, manželom Y. obaja trvale bytom O.

II. Matka U.e povinná prispievať na výživu maloletej A. na každé maloleté dieťa sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia od 18. 09. 2020 na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

III. Otec S., je povinný prispievať na výživu maloletej A. na každé dieťa sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia od 05. 05. 2020 na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

IV. Neodkladné opatrenie platí do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/124/2020.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na Okresný súd Kežmarok 18. 09. 2020 sa navrhovatelia Y. domáhajú vydania rozhodnutia, ktorým by súd neodkladným opatrením zveril do náhradnej osobnej starostlivosti maloleté deti A.

2. Návrh odôvodnili tvrdeniami, že maloleté deti sú deťmi rodičov - matky U.. Obaja rodičia žijú v manželskom zväzku v spoločnej domácnosti. Maloleté deti spolu s rodičmi obývajú spoločnú domácnosť, rodinný dom, kde okrem nich žije aj stará matka maloletých detí a jej syn zo strany otca. Domácnosť pozostáva z troch miestností a kuchyne, ktorá je štandardne zariadená a udržiavaná v primeranom poriadku a čistote. Otec je zamestnaný v stavebnej firme, kde pracuje denne a večer prichádza domov. Matka poberala rodičovských príspevkov spolu s prídavkami na mal. deti. Domácnosť je vykurovaná tuhým palivom, vodu majú z vlastnej studne.

Hlavným dôvodom zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti sú pretrvávajúce ťažkosti s požívaním alkoholických nápojov na strane rodičov. Na základe anonymných oznámení o zanedbávaní celkovej starostlivosti, predovšetkým z dôvodu nadmerného požívania alkoholických nápojov vo zvýšenej miere na strane oboch rodičov, boli oslovení na prípadovej konferencii - rodinnom stretnutí. Obaja rodičia majú ťažkosti s alkoholom, v domácnosti s nimi žije aj brat otca, ktorý taktiež požíva alkoholické nápoj e vo zvýšenej miere. Toho času je rodinné prostredie nevyhovujúce pre výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Taktiež vnímajú, že maloleté deti sú v domácom prostredí rodičov

ohrozené na živote, nadmerne požívanie alkoholických nápojov oboch rodičov a švagra (brata pána S.) negatívne vplyva na zdravý vývin maloletých detí. matka maloletých detí často opúšťala domácnosť vo večerných hodinách, kde museli ako príbuzní nahrádzať starostlivosť o maloleté deti. Maloleté deti ich rodinné prostredie dobre poznajú. V minulosti bola rodina maloletých detí už riešená pre problém s alkoholom.

Matka maloletých detí im prisľúbila, že počas obdobia, kým budú dočasne zabezpečovať celkovú starostlivosť o maloleté deti, absolvuje psychiatrickú liečbu. Doposiaľ bola liečená iba ambulantne u psychiatra, ale v poslednom období už neužívala ani predpísané lieky a porušovala celkovú abstinenciu. Otec si problém s alkoholom nepriznáva a nepristúpil na ústavnú psychiatrickú liečbu, doposiaľ nebol liečený u psychiatra. Nakoniec pristúpil aspoň na ambulantnú psychiatrickú liečbu. Rodine už pomáhali so starostlivosťou o maloleté deti, viackrát u nich prespali, keď rodičia neboli schopní sa o nich postarať.

Navrhovatelia ďalej uviedli, že majú záujem o zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti formou náhradnej osobnej starostlivosti. Obaja žijú v manželskom zväzku a nemajú vlastné deti. Navrhovateľka pracuje v materskej škole v D. a jej manžel má živnosť - murárske práce. Ich spoločný príjem predstavuje cca. 2 700 eur mesačne. Bývajú v rodinnom murovanom dome, k dispozícii majú horné poschodie, kde majú 3 miestnosti. Na dolnom poschodí majú otvorenú jedáleň, kuchyňu, obývačku, špajzu a kotolňu. Na oboch poschodí majú sociálne zariadenia (kúpeľne a WC). V domácnosti majú elektrinu, vodu majú z výtokového stojanu. Domácnosť majú zariadenú štandardným nábytkom. Sú toho názoru, že majú vytvorené vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o deti, ktoré majú v ich domácnosti vytvorený aj priestor.

3. K návrhu pripojili rodné listy maloletých detí, A..

4. Z rodných listov maloletých detí A. mal súd za preukázané, že všetky sa narodili v Kežmarku matke U. a otcovi S..

5. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 527 nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 525, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 330 ods. CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

7. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

8. V zmysle § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o rodine) v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu

zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosti. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

9. Ustanovenia tretej časti Civilného sporového poriadku predstavuje novú právnu úpravu neodkladných opatrení zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Právna úprava pôvodne označovaného predbežného opatrenia vychádza zo súčasnej právnej úpravy, no podľa novej právnej úpravy je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej. Uvedeným sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

10. V zmysle citovaných zákonných ustanovení (CSP) sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t. j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia).

Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný predbežný charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť žaloby návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie NS SR sp. zn. 2Mcd0 3/2010).

11. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchléné a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejماً z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

12. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v návrhu je súd toho názoru, že je potrebné vydať neodkladné opatrenie. V súčasnosti sa zo strany rodičov výrazne zhoršila úroveň zabezpečovania a starostlivosti o maloleté deti. Matka i otec vo zvýšenej miere požívajú alkoholické nápoje, zanedbávajú starostlivosť o maloleté deti, nestarajú sa o nich, a zároveň odmietajú problém s alkoholom riešiť, čo negatívne vplyva na rodinné prostredie, v ktorom sa maloleté deti aktuálne nachádzajú, a prejavuje sa neplnením si svojich

rodičovských povinností. Zo strany rodičov nie je zabezpečená adekvátne starostlivosť o maloleté deti. Aj v súčasnej dobe navrhovatelia častokrát nahrádzali starostlivosť o maloleté deti, a to najmä vo večerných hodinách, kedy matka maloleté deti opustila a tieto ostávali samé. Prostredie, v ktorom sa momentálne maloleté deti nachádzajú a kde momentálne vyrastajú, nie je vhodným prostredím pre ich zdravý vývin a vývoj. Navrhovatelia, ktorí aj v súčasnej dobe nahrádzajú starostlivosť rodičov o maloleté deti, chcú aj naďalej túto starostlivosť zabezpečiť. Súd má za to, že je v najlepšom záujme maloletých, aby ich starostlivosť v súčasnej situácii zabezpečoval ich blízky príbuzný. Nakoľko záujem na priaznivom psychickom, fyzickom a sociálnom vývoji maloletých detí si vyžaduje urýchlene riešiť situáciu, v ktorej sa ocitli a vzhľadom na vyššie uvedené, súd podľa § 367 CMP nariadeným neodkladným opatrením dočasne zveril maloletú A. do náhradnej osobnej starostlivosti, príbuzných, manželom Y.

13. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Vzhľadom na potrebu zabezpečovania bežnej výživy maloletých súd považoval za potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov, a preto matku maloletých odo dňa podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletých, a to na každé maloleté dieťa sumou minimálneho výživného, t. j. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s poukazom na to, že súd môže neodkladným opatrením uložiť povinnému povinnosť platiť výživné iba v nevyhnutnej miere. Rovnako otca maloletých detí odo dňa podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletých detí sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Výživným určeným neodkladným opatrením sa zabezpečujú len tie najzákladnejšie potreby dieťaťa, nevyhnutné na jeho prežitie. Pri určení nevyhnutného rozsahu výživného zo strany rodičov súd v tejto súvislosti nevykonáva v konaní o nariadení neodkladného opatrenia dokazovanie, a teda nezisťuje dôkladne majetkové potreby rodičov a bližšie všetky odôvodnené potreby dieťaťa, keďže takéto dokazovanie by prekračovalo rámec konania o nariadení neodkladného opatrenia. Dokazovanie bude vykonávané a bude zohľadnené až v konaní o veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, v štyroch vyhotoveniach. (§ 357 písm. d) CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V zmysle § 367 ods. 3 CMP výrok I. tohto uznesenia je vykonateľný, len čo bolo uznesenie vyhotovené.

V zmysle § 332 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP výrok II. tohto uznesenia je vykonateľný doručením uznesenia matke maloletých detí.

V zmysle § 332 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP výrok III. tohto uznesenia je vykonateľný doručením uznesenia otcovi maloletých detí.